

შირაქი

SHIRAKI

გამოცემის 1937 წლიდან
დაქვეყნების წინადადებას გაზეთი

№39 (9.848)
13 - 20 თებერვალი 2018 წელი
ფასი: 50 თეთრი
უპეკეტიანი გამოცემა

**სოფლის მხარდაჭერის
პროგრამა მომავალი
წლიდან აღდება გვ. 2**

**საქართველო
ფრანკოფონიის წიგნის
გაზრობაზე გვ. 5**

**ხალხებთან,
თუ სრუ
ბრალდება? გვ. 2**

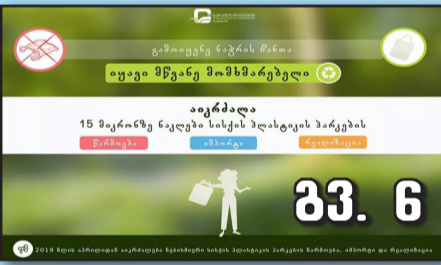
გვ. 2

**მერმა დასრულებული
ინფრასტრუქტურული პროექტი მოინახულა**

გვ. 3

**პლასტიკის პარკები
თუ პლანეტა
დაღამდა?!**

გვ. 6

**მირზანში ნიკალას პიკაუპილების
სახლი აღადგინეს**

სახლის ნაშთები მოუფლელი იყო, რაც ტურისტების, თუ სტუმრების ჩამოსვლის დროს ამ უნიკალურ გარემოში გარკვეულ უხერხულობას ქმნიდა. მით უფრო, რომ ეზოში შესვლისთანავე ეს შენობა მდებარეობს და პირველ შთაბეჭდილებას დიდი მნიშვნელობა აქვს. ამიტომაც გადაწყდა, მისი რეაბილიტაცია მომხდარიყო

გვ.5

„მსოფლიო ბანკის გრანტი 37 300 ლარია, ხოლო დაახლოებით 15 ათასი ლარი მემკვიდრეობის სააგენტომ გაიღო.“

გვ.8

**სიკეთა
გადაგდება...**

გვ. 2

**ბავშვების გამარჯვებულნი
გამოვლინდა**

ეურადლება!

საქართველოს საარჩევნო კოდექსის მუხლი 50.2-ის განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად, წინასაარჩევნო კამპანიის ფარგლებში, გაზეთი „შირაქი“ ყველა საარჩევნო სუბიექტს დაუთმობს საგაზეთო ფართს პოლიტიკური რეკლამისათვის. 28 თებერვამდე გაზეთი „შირაქი“ ყოველკვირულად, თითოეულ ნომერში საპრეზიდენტო არჩევნებში მონაწილე კანდიდატებს გაზეთის ფართს დაუთმობს, რომელიც განკუთვნილი იქნება ფასიანი პოლიტიკური რეკლამისთვის და თანაბრად გადანაწილდება ყველა საარჩევნო სუბიექტზე. ფასიანი პოლიტიკური რეკლამისთვის გამოყოფილი გაზეთის ერთი გვერდის ფასი კი 150 ლარით განისაზღვრება.

სოფლის მხარდაჭერის პროგრამა მომავალი წლიდან აღდგება

მიუხედავად იმისა, რომ 2019 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტში სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის თაობაზე ჩანაწერი არ იქონიება, ხოლო საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს პირველადი ინფორმაციით, პროგრამის აღდგენა ვერ ხერხდება, უწყება პირობას დებს, რომ მომავალი წლიდან პროგრამა აღდგება.

სოფლის მხარდაჭერის პროგრამა 2017 წელს გაუქმდა. ის სოფლებში მცირე ინფრასტრუქტურის მოწოდების ერთ-ერთ მთავარ წყაროს წარმოადგენდა. გადაწყვეტილებას კი, თუ კონკრეტულად რა პრობლემა მოგვარებულიყო, სოფლის კრების შედეგით, თავად მოსახლეობა იღებდა.

ცხადია, ამ პროგრამას ხარვეზები ჰქონდა და ეს ხარვეზები, პირველ რიგში, სწორედ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოსახლეობის მონაწილეობის საკითხს უკავშირდებოდა. როგორც ინფრასტრუქტურის მინისტრის მოადგილე მზია გიორგობიანი განაცხადა, ამჟამად მუშაობა სწორედ ამ კომპონენტის გაძლიერებაზე მიმდინარეობს. კონკრეტულად, როგორ აპირებს სამინისტრო მოქალაქეთა მონაწილეობის გაზრდას, ჯერჯერობით, ცნობილი არ არის. მინისტრის მოადგილის ინფორმაციით, კონსულტაციებს თავად ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებთანაც გადიან და პროგრამას საბოლოო სახე მალე მიეცემა.

თავად რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდის მოცულობა, რომლითაც მუნიციპალიტეტებში ინფრასტრუქტურული პროექტები ფინანსდება, 2019 წელს 280 მილიონ ლარით არის განსაზღვრული.

გასულ კვირას საქართველოს პარლამენტის რეგიონული პოლიტიკის და თვითმმართველობის კომიტეტმა 2019 წლის ბიუჯეტის პროექტი განიხილა.

კომიტეტის თავმჯდომარის ზაზა გაბუნიას განცხადებით, მნიშვნელოვანია რომ რეგიონების მდგრადი განვითარების პოლიტიკის შენარჩუნებასთან ერთად, მომავალ წელს რეგიონულ პოლიტიკაში იქნება სიახლეებიც.

„ჩვენ განვიხილეთ ბიუჯეტის პროექტი. მნიშვნელოვანია, რომ გვაქვს სიახლეებიც და მომავალი წლიდან გაიზრდება მთაში მცხოვრებთა პენსია, ისევე როგორც სხვა დასახლებებში მცხოვრებთა პენსია. ვზრდით ზოგადად მთაში მცხოვრებთა დაფინანსებას, ვინყებთ სოფლის მხარდაჭერის პროგრამას და მნიშვნელოვან ინფრასტრუქტურულ პროექტებს“, — განაცხადა ზაზა გაბუნია.

შეგახსენებთ, რომ სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის განხორციელება საქართველოს მთავრობამ 2009 წელს დაიწყო და 2017 წელს სრულიად მოულოდნელად და ყოველგვარი განმარტების გარეშე გააუქმა. პროგრამის გაუქმებას ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლები და „ქართული ოცნების“ მაჟორიტარი დეპუტატები ეწინააღმდეგებოდნენ, თუმცა, ის ვერც 2017 და ვერც 2018 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტში ველარ მოხვდა. თავდაპირველად ხელისუფლება არ ასახელებდა მიზეზს, თუ ამგვარი გადაწყვეტილება რის გამო მიიღო, თუმცა, მოგვიანებით ითქვა, რომ პროგრამა არაფერქტურული იყო და ბიუჯეტს 50 მილიონი ლარი დაუზოგეს.

ცენტრალური ბიუჯეტიდან რეგიონებზე გამოყოფილი თანხების განაწილების სისტემა იცვლება

2019 წელს ცენტრალური ბიუჯეტიდან რეგიონებზე გამოყოფილი თანხები ახალი პრინციპებით გადაინაწილება.

რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრ მიაა ცქიტიშვილის თქმით, პროექტი, რომელიც 2019 წლის 1-ელი იანვრიდან დამატებული ღირებულების გადასახადის 19%-ის მუნიციპალიტეტზე განაწილებას ითვალისწინებს, ფისკალური დეცენტრალიზაციის შემადგენელი ნაწილია და მათ გაძლიერებას გულისხმობს.

„ეს არის შემოთავაზება, რომელიც არის დეცენტრალიზაციის პროცესის ერთ-ერთი ნაწილი. დეცენტრალიზაციის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავების პროცესში მათ შორის ვგუშობთ ფისკალურ დეცენტრალიზაციაზე, რაც პირველ რიგში გულისხმობს რეგიონებზე ცენტრალური ბიუჯეტიდან გამოყოფილი თანხების გადანაწილების ახალ პრინციპებს. ამ ეტაპზე რეგიონების საკუთარი შემოსავლები შედგება როგორც ბიუჯეტიდან მიმავალი ტრანსფერებისგან, ასევე მათი წილით იმ გადასახადებიდან, რომლის აკრეფაც ქვეყანაში ხდება. შესაბამისად, ახლა ვსაუბრობთ იმაზე, რომ ეს არის ახალი ხედვა ფისკალური დეცენტრალიზაციის საკითხში,

თუ როგორ გავზარდოთ თვითმმართველობის წვდომა ბიუჯეტზე, როგორც გავზარდოთ მათი რესურსი იმისათვის, რომ უკეთ შეძლონ იმ ფუნქციების შესრულება, რომელიც მათ დღეს აქვთ. ეს არის ნაწილი იმ საერთო პროცესის, რომელზეც ჩვენ ვსაუბრობთ. ამჯერად ეს არის მთლიანობაში ფისკალური დეცენტრალიზაციის საკითხი. ჩვენ ვსაუბრობთ როგორც ტრანსფერის ფორმულაზე, ასევე არსებული გადასახადების რევიორნგში სხვაგვარ განაწილებაზე, რათა გადასახადების უფრო მეტი წილი დარჩეს რეგიონებში, რაც ამ რევიორნგის ფინანსური შესაძლებლობების გაძლიერებას შეუწყობს ხელს“, — აღნიშნა ცქიტიშვილმა.

მისივე ინფორმაციით, მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტისთვის გამოსაყოფი ტრანსფერის სახე — ე.წ. გათანაბრებითი ტრანსფერი აღარ იარსებებს. მიაა ცქიტიშვილის განცხადებით, 2019 წლის 1-ლი იანვრიდან განაწილებული გადასახადის (tax sharing) სისტემა ამოქმედდება და დამატებული ღირებულების გადასახადის 19% მუნიციპალიტეტზე განაწილდება. მთავრობის მიერ მომზადებული საკანონმდებლო ცვლილებები პარლამენტს 2019 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტთან ერთად წარედგინა.

გამარჯვებული ინტელექტ-ჩემპიონატის ბრანდიოზულ ფინალში მიიღებს მონაწილეობას

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის „ეტალონის“ 2018-2019 სასწავლო წლის ჩემპიონის დასადგენად ცოდნის შეჯიბრი დღეს დედოფლისწყაროს №1 საჯარო სკოლის სააქტო დარბაზში ჩატარდა, სადაც ჩვენი მუნიციპალიტეტის ყველა სკოლის მერვე-მეთორმეტე კლასის 66 მოსწავლე მონაწილეობდა.

ეროვნულ ინტელექტ-ჩემპიონატს „ეტალონის“ უცვლელი წამყვანი, გოჩა ტყემელაშვილი უძღვებოდა. ღონისძიებას დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერი ნიკოლოზ ჯანაიძე, მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე ნუგზარ პაპიაშვილი, საგანმანათლებლო რესურსცენტრის ხელმძღვანელი ეთერ დავითაშვილი, საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე გოჩა სამუკაშვილი და საკრებულოს სოციალური, კულტურის, განათლების და ახალგაზრდულ საქმეთა კომისიის თავმჯდომარე მიხეილ ბაბუქაშვილი ესწრებოდნენ. ადგილობრივი ხელისუფლების ხელმძღვანელები „ეტალონი“ მონაწილეებს მიესალმნენ და მეოთხედიწლიში გამარჯვება უსურვეს.

შეჯიბრის ბოლოს 66 მონაწილედან 3 საუკეთესო შედეგის მქონე მოსწავლე შეირჩა. მესამე ადგილი გამარჯვების საჯარო სკოლის მოსწავლე ქატიკიან შარვაშიძეზე დაეკარგა.

მოიპოვა, მეორე ადგილზე გავიდა ქ. დედოფლისწყაროს №1 საჯარო სკოლის მეათე კლასის მოსწავლე ზაქარია შარვაშიძე, გამარჯვებული კი ამავე სკოლის მეთორმეტე კლასელი მადინა ლანიშვილი გახდა.

გამარჯვებული ინტელექტ-ჩემპიონატის გრანდიოზულ ფინალში დედოფლისწყაროს სახელით წარდგება და ქვეყნის პირველობისთვის იბრძობებს. ფინალი 2019 წლის ზაფხულის დასაწყისში თბილისში გაიმართება.

გამარჯვებულის ტიტული დედოფლისწყაროს №1 საჯარო სკოლის მოსწავლის - მადინა ლანიშვილისთვის „ეტალონი“ მონაწილეობის მეორე მცდელობა იყო და მან ამჯერად ოცნება აისრულა. ის მშობლიური რაიონის გამორჩეული მოსწავლე გახდა.

„არც მახსოვს იმ წამს რა გავაკეთე. სასწაული ემოცია მქონდა, ალბათ. თავიდან მეგონა, ათეულშიც ვერ შევდიოდი და უცებ — პირველი ადგილი. ბოლოს ორი მოსწავლე რომ დავრჩით, დრო ისე გაიწვია, ვიფიქრე, აუცილებლად მეორე ადგილზე ვარ-მეთქი. ვერ ვხედავდი, რა სიტყვებით გადმოვცეით ეს ემოცია, ეს ხომ ჩემთვის მეორე მცდელობა იყო.“

პირველად ორი წლის წინ ვიყავი, მაგრამ მაშინ მეორე ტურშიც ვერ გადავიდი. წელს გადავწყვიტე, კიდევ გამოემეცა ჩემი თავი და

დღეს, პირველი ადგილის მფლობელი ვარ. უბედნიერესი ვარ, მართლაც...“ - აღნიშნა მადინა ლანიშვილი.

მადინას ისტორია კიდევ ერთი დასტურია იმისა, რომ განათლებაში აუბედნელი სურვილები არ არსებობს, მთავარია, მონდომება და კარგად სწავლა. დედოფლისწყაროს №1 საჯარო სკოლის დირექტორმა - ეთერ ოთარაშვილმა გამოთქვა ვარაუდი, რომ მისი სკოლა მომავალ წლებში უკვე ტრადიციად დაამკვიდრებს „ეტალონი მოსწავლის“ გაზრდას და ამისთვის ყველაფერს გააკეთებს თავის გუნდთან ერთად: „მისასალმებელია, რომ ეს პროექტი წლების განმავლობაში ასეთი აქტიური და პოპულარულია. ბედნიერებაა, როდესაც ასეთი საბაზით შეგიძლია თქვა, რომ „ეტალონი მოსწავლე“ სწორედ შენი სკოლის მოსწავლეა. მაგრამ მინდა აქვე ვთქვა უმნიშვნელოვანესი რაღაც. ეს გარკვეულწილად გამოცდილების გაზიარებაც იქნება ალბათ სხვა სკოლებისთვის. ჩვენს სკოლას შარვან არცერთი საპირიზო ადგილი არ მიუღია, მაგრამ წელს „ეტალონი მოსწავლე“ გვეყავს. დღეს ეს ისეთი სიხარული იყო, მომავალ წელს ალბათ ყველა კლასში შევალ და ჩემს მოსწავლეებს მოტივაციას მივცემ მოემზადონ მომავალი წლის კონკურსისთვის. ყველაფერს გავაკეთებთ, რომ ეს წარმატება ტრადიციად ვაქციოთ. ჩვენს სკოლაში ამის რესურსი კარგი მოსწავლეების სახით წამდვლად არის და არ გავუშვებთ ასეთი წარმატების შანსს ხელიდან.“

საკრებულოს განათლების კულტურის, სპორტის და სოციალურ საკითხთა კომისიის თავმჯდომარე მადინა ლანიშვილი აღნიშნა, რომ ღონისძიებაზე შემოსვლის წუთიდან ისიც მონაწილესავე ადევნებდა ეკრანს თვალს და ეძებდა პასუხებს კითხვებზე.

„ეს პროექტი ბავშვებს აძლევს საშუალებას, იყვნენ მეტად თავდაჯერებული და ჰქონდეთ მოტივაცია. მე, პირადად, უდიდესი გულშემატკივარი ვარ ამ პროექტის და ყოველთვის დიდი სიხარულით ვესწრები, როდესაც ჩემს რაიონში ხდება ეს მოვლენა — „ეტალონის“ ჩამობრძანება. სხვათაშორის, მინდა გითხრათ, დედაჩემი 70 წლის ასაკშიც ერთ-ერთი ყველაზე დიდი გულშემატკივარია ამ პროექტის, როდესაც ტელევიზიით გადიოდა, ყოველთვის დიდი სიამოვნებით უყურებდა. თქვენ ალბათ ვერ წარმოგიდგენიათ რამხელა ბედნიერება, სიამოვნება და სიხარული მიაწიქთ არა მარტო ბავშვებს, არამედ ჩვენ, უფროსებსაც. მინდა, ბატონ გოჩას და მთელ შემოქმედებით ვგულს დიდი წარმატებები უსურვო. ვისურვებდი, ეს პროექტი რაც შეიძლება დიდხანს გაგრძელდეს.“

საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე მარია სამსაშვილმა საგანმანათლებლო კონკურსების არსებობის აუცილებლობას გაუსვა ხაზი და მის მნიშვნელობაზე ისაუბრა:

„ეტალონი“ დიდი სტიმულია ახალგაზრდებისთვის, სტიმული განვითარებისთვის და ცხოვრებაში ნინსელისთვის. აქტიურად ვადევნებ თვალყურს ამ პროექტს და ცხადია მსგავსი წამოწყებებს მომავალშიც ყოველთვის მივსალმებ. მნიშვნელოვანია ახალი თაობებისთვის ასეთი საგანმანათლებლო კონკურსების არსებობა. „ეტალონი“ წარმატებებს, ხოლო ჩვენს ახალგაზრდებს ამ კონკურსის დიდხანს არსებობას ვუსურვებ.“

რესურსცენტრის უფროსის ითარ ზარიასშვილის თქმით, „ეტალონისთვის“ წლიდან წლამდე ემზადებიან დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის თხუთმეტივე სკოლაში.

„დღეს დედოფლისწყაროში ცოდნის ზეიმი იყო. მოგახსენებთ, რომ „ეტალონი“ არაჩვეულებრივი პროექტია ბავშვების მოტივაციისათვის, მათი ცოდნის გაღრმავებისათვის. წლიდან წლამდე იზრდება ჩვენი მოსწავლეების მომზადების დონე, იზრდება მონაწილეობის მსურველთა რიცხვი და ეს საესტებიც ლოგიკურია. მინდა აქვე აღვნიშნო არა მხოლოდ კონკრეტული სკოლების, არამედ მთლიანად დედოფლისწყაროს ჩართულობა კონკურსში. ინფორმაციის მიღებისთანავე ყველა სკოლამ აქტიურად დაიწყო სამუშაო. ვგულისხმობ როგორც ბავშვებს, ასევე მასწავლებლებს. ჩვენ ვაძლევთ ჩვენი მიღწევებით და კიდევ ერთხელ ვულოცავ გამარჯვებულს და ასევე ყველა მოსწავლეს, ვინც მონაწილეობდა, რადგან ეს უკვე ნიშნავს ძალიან დიდ წარმატებას.“

მერმა დასრულებული ინფრასტრუქტურული პროექტი მოინახულა

მირზანი-ზემო მაჩხანის დამაკავშირებელი საავტომობილო გზის მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოები დასრულდა. პროექტის ფარგლებში მოეწყო სანიაღვრე სისტემა და დაეგო ასფალტის ორმაგი საფარი.

დასრულებული ინფრასტრუქტურული პროექტი დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერმა, ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა მერის წარმომადგენელთან, გიორგი იაკობიშვილთან ერთად მოინახულა და მოსახლეობას გაესაუბრა. მუნიციპალიტეტის მერთან საუბარში ზემო მაჩხანელებმა საგზაო ინფრასტრუქტურის მონყობისთვის და იმ ყურადღებისთვის, რომელსაც ხელისუფლების მხრიდან გრძობენ, მადლიერება გამოთქვეს.

ქვემო ქედში გაზიფიცირების სამუშაოები მიმდინარეობს

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერმა ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარესთან, ნუგზარ პაპიაშვილთან და გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის წარმომადგენელთან ერთად ქვემო ქედის ადმინისტრაციულ ერთეულში გაზიფიცირების სამუშაოები დაათვალიერა.

ამ ეტაპზე მიმდინარეობს ქვემო ქედი -არხილოსკალოს გაზიფიცირება, რომლის დასრულების შემდეგაც მოხდება დაზიანებული ასფალტის საფარის აღდგენა.

უკვე გამოვლენილია ტენდერში გამარჯვებული კომპანია და უახლოეს მომავალში სამუშაოები ზემო ქედსა და ცენტრალური მაგისტრალზეც დაიწყება.

ხელ შეშლა, თუ ცრუ ბრალდება?!

ინციდენტი მოხდა დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის სოფელ ქვემო ქედში. სოფლის რწმუნებულსა და მაჟორიტარ დეპუტატს შორის დაპირისპირება გაზომარაგების სისტემის მონტაჟის სამუშაოების დაწყებას მოჰყვა. როგორც სოფლის მაჟორიტარი, „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრი ავთანდილ ხარხელაური განმარტავს, ქვემო ქედელთა ნაწილი ფიქრობს, რომ ბუნებრივი აირის შეყვანა სოფელში არასწორად დაპროექტდა, რის გამოც წყალსადენი მილები დაზიანდა. სოფელ ქვემო ქედის მაჟორიტარი დეპუტატი მერის წარმომადგენელს ავთანდილ ხუმარაშვილს წინასაარჩევნო კამპანიის ხელშეშლაში ადანაშაულებს.

„სოფლის მაცხოვრებლებთან ამ საკითხებს განვიხილავდით წინასაარჩევნო შეხვედრის დროს, რამაც სოფელში მერის წარმომადგენელი გააღიზიანა,“ — აღნიშნავს დეპუტატი. მისი თქმით, მერის რწმუნებულმა ავთანდილ ხუმარაშვილმა ის შეხვედრაზე ადგილობრივების ნაქეზებაში დაადანაშაულა, სიტყვიერი შეურაცხყოფა მიაყენა და ხელი ჰკრა. ოპოზიონერმა დეპუტატმა, რომელიც დედოფლისწყაროს საკრებულოს ფრაქცია „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრია, რაეაგირებისათვის პოლიციას უკვე მიმართა. მომხდარზე განმარტება გააკეთეს დედოფლისწყაროს მერიაშიც. სოფლის რწმუნებულის მხრიდან რამე სახის შეურაცხყოფის მიყენებას დედოფლისწყაროს მერი გამოორიცხავს. ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა კონფლიქტის პროვოცირებაში დეპუტატი დაადანაშაულა და განაცხადა, რომ ინციდენტი ხალხელურმა დაიწყო.

ბრალდებების ადრესატი, სოფლის რწმუნებული ავთანდილ ხუმარაშვილი გაზეთ „შირაქთან“ საუბარში ადასტურებს, რომ შეიგინა, თუმცა არა ხარხელაურის მისამართით. ის ამტკიცებს, რომ არავის შეხებია და ინციდენტის ადგილას იმ დღეს არც წინასაარჩევნო შეხვედრა გამართულა, შესაბამისად კამპანიის წარმოებაში ხელს ვერავის შეუშლიდა. „გაზის გაყვანის დროს ხარხელაური ნამდვილად იყო, სადაც საქმე კეთდება, იქ შეიძლება რაღაცა ყოველთვის დაზიანდეს. ბევრ ოჯახთან გაუშვა წყალმა, მაგრამ ვინც სახლში იყო და გაყვანის დროს მეთვალყურეობდა იქ არაფერი დაზიანებულა, მაგრამ ისეთ სახლებში, ვინც ადგილზე არ იყო, მიწები დაზიანდა. თუმცა, ხარხელაური მალევე აღმოიფხვრა, თავად კომპანიამ საკუთარი სახსრებით იმავე წუთას გამოსწორა მდგომარეობა, სულ რამდენიმე საათში აღადგინეს. იმდენად სწრაფად მიმდინარეობს გაზსადენი მაგისტრალის მშენებლობა, რომ მე ვფიქრობ, 3 კვირაში დროზე ადრე დასრულდება კიდევ. სამუშაოების დიდი ნაწილი უკვე შესრულებულია და მალე დაასრულებენ, რის შემდეგაც უკვე „სოკარი“ გააგრძელებს მრიცხველების გაყვანას და კონკრეტული აბონენტების მაგისტრალზე დაერთების სამუშაოებს. მე, როგორც სოფლის რწმუნებული, ყოველდღიურად მივდივარ ამ სამუშაოებს ვაკვირდები, რომ რამე შეფერხება არ იყოს და ხელი შევეწყო. ასე

უკადრებელი და ძალიან ცრუ ბრალდებები წამოვიდა ჩემი მისამართით. დაახლოებით 100 მეტრში ცხოვრობს მაჟორიტარი ამ ადგილიდან და ამ დროს სახლიდან გამოვიდა და შემოგვიერთდა. მივხვდი დაზიანება სხვა უბნებშიც იყო, მაგრამ ხარხელაური იქ არ მოსულა, მხოლოდ თავის უბანში გააპროტესტა. რადგან თავის სახლთან იყო, ამიტომ მო-

ვიდა. უნდოდათ, ორმოებში წყალი რომ დაგუბდებოდა, ეს გადაელოთ და შემდეგ ეთქვათ, რომ გაზიფიცირების საშვილიშვილო და მასშტაბური პროექტი ხარვეზებით მიდისო. შავი პიარის აგორებას ცდილობდნენ. ახლოსაც არ მივსულვარ, მითუმეტეს, ხელი რატომ უნდა მეკრა? საერთოდ არ შევხებივარ... მთელი ცხოვრება ზედმეტად თავშეკავებული ვარ, მაგრამ ზედმეტი მოუვიდა, იკადრა და ავლედი. მაგრამ, ზოგადად შევიგინე, მას არ ვაგინებდი... საერთოდ ვთქვი, დაუნახავთ არ შეიძლება მეთქი და ამ დროს შევიგინე, ვინმეს მისამართით ეს არ ყოფილა. ვინც მიცნობს, იცანს, რომ ძალიან მორწმუნე ვარ, სტიქაროსანი, მართლმადიდებლურად გავიზარდე, ამიტომ ასეთი რამ ჩემთვის მიუღებელია. გულწრფელად გითხრათ, ვნანობ კი არა, ძალიან განვიცდი, რომ ასე მოხდა. ხელი რომ მეკრა თანამდებობიდანაც წავიდოდი და სოფელსაც დავეტოვებდი. მაგრამ, ღმერთია მოწმე, ახლოს არ მივსულვარ... მომხდარზე რამდენიმე საათში არხილოსკალოს პოლიციის ქვეგანყოფილებაში დამიბარეს და ჩვენება მივეცი. მას შემდეგ პოლიციას ჩემთან აღარ დაურეკია, მათ დავუსახელე მონმეთა ვინაობაც. არ ვიცი ისინი ვის მხარეს დაიჭერენ, მაგრამ მათ დანამდვილებით დანახეს, რომ არც ხელი მიკრია და არ შევხებივარ. მოგვიანებით თავადაც აღიარა, რომ ამომრჩეველთან შეხვედრა არ ყოფილა და არც ხელი მიკრავს. მაგრამ მთავარია, რომ მედიაში ასე გავრცელდა და ბრალი დამო იმაში, რაც არ მომხდარა. არ ვიცი ასე რატომ მოიქცა, მანამდე ნორმალური ურთიერთობა გვქონდა, ჩემთან სახლშიც რამდენჯერმე ნამყოფია და არანაირი დაძაბულობა არ გვქონია,“ — აცხადებს ავთანდილ ხუმარაშვილი.

წინასაარჩევნო ბარემო, „პლაკატების და რეიტინგების ომი“ და ევროპასთან ინტეგრაცია

საარჩევნო ტაიმერი უკვე ჩაირთო. პრეზიდენტობის კანდიდატებმა მოსახლეობასთან შეხვედრები დაიწყეს. ამომრჩეველთა პირისპირ შეხვედრამდე კი, პოლიტიკური დივიდენდების ჩასახეურად მედიასაშუალებებს აქტიურად იყენებენ და სარეკლამო კლიპების მეშვეობით ცდილობენ ამომრჩეველის „მოთაფლვას“. მეთოდი ძველია და ნაცნობი – კონკურენტების „გაშაყება“, სიძულვილის ენით საუბარი და მოლაპარაკედ შერაცხვა პოლიტიკოსის, რომლის დამარცხების დაუოკებელი სურვილიც „ჰკლავთ“. ძნელია, ამ დროს გაარჩიო მტყუან-მართალი, მაშინ, როცა ტყუილიც კარგადაა შეფუთული და ისე განვდიან, რომ ადვილად შეიძლება დაიჯერო...

მაგრამ ისეთი შთაბეჭდილება იქმნება, რომ ამის პოლიტიკოსებსა და მათ პარტიკნოლოგებს უფრო სჯერათ, რადგან ამომრჩეველთან საუბრისას ამკარად იკვებება მათი განსხვავებული პოზიცია...

პოლიტიკური პიარის ტექნოლოგია, კარგა ხანია, დაძველდა საქართველოში, ისევე, როგორც პარტიები და კანდიდატები. პოლიტიკოსებს აინყებდათ, რომ ხალხს მოკლე მესხიერება ნამდვილად არ აქვს. ქართველ ადამიანებს ახსოვთ მრავალპარტიამონაცვალ პოლიტიკოსები, რომლებიც ხშირად ერთმანეთს ეჯობებოდნენ ჩასაძირად განწირული გემიდან გადმოსტომასა და სხვის ნავში გადაჯდომში. ახლა ისინი ცდილობენ, საზოგადოება დაარწმუნონ, რომ ძველ მრწამსთან საერთო აღარაფერი აქვთ და ნარსულის მარწხლებისგან საბოლოოდ გათავისუფლდნენ. თუმცა, თუ მათ პოლიტიკურ პლატფორმასა და პათოსს გავითვალისწინებთ, მივხვდებით, რომ ბევრი არაფერი შეცვლილა, პარტიების სახელწოდებების გარდა...

პოლიტიკურ პიარტექნოლოგიებთან ერთად მიუღებელი ხდება საზოგადოებისთვის კონკურენტებთან ბრძოლის ის მეთოდებიც, ყოველი წინასაარჩევნო კამპანიისას რომ ამართლებს სახელს, რომელიც მას დამსახურებულად „მიანიჭეს“- „ბრძოლა წესების გარეშე“.

საპრეზიდენტო არჩევნებამდე ორ კვირაზე ცოტა მეტი დარჩა და, შესაბამისად, კანდიდატებსა და მათ მომხრეებს შორის ბრძოლაც სულ უფრო აქტიურ ფაზაში გადადის, ბრძოლის ყველაზე გავრცელებული მეთოდი კი კონკურენტის სააგიტაციო მასალაზე „შურისძიება“. „პლაკატების ომი“, ძირითადად, კონკურენტის სურათების ჩამოხვევისა და ზედ გადაკერის პრაქტიკაა გავრცელებული.

წინასაარჩევნო ბრძოლის ერთგვარი მეთოდი სოციოლოგიური გამოკითხვებია, სადაც სხვადასხვა ორგანიზაციის მიერ ჩატარებული კვლევა სხვადასხვა შედეგს იძლევა. სოციოლოგიური კვლევების ყველა დამკვეთი ირწმუნება, რომ მათ მიერ გამოქვეყნებული პოლიტიკური რეიტინგი ობიექტურია და შორსაა მიკერძოებისგან, თუმცა, მათ სანდოობაზე არჩევნების შედეგები მეტყველებს-ხოლმე.

რა სიურპრიზებს შემოგვთავაზებენ არჩევნებამდე პოლიტიკური სუბიექტები, ძნელი სათქმელია, თუმცა „ჩანანერების ომიც“ რომ დაიწყოს, რომელიც, ასევე, არ ახალი და აპრობირებული მეთოდია, ფაქტია.

მშვიდობიან წინასაარჩევნო პერიოდს გისურვებთ, საქართველოს მოქალაქეებო, და ვისურვებთ, რომ ბევრად ევროპული წინასაარჩევნო კამპანიის კულტურა ჩამოყალიბებულიყოს ჩვენს ქვეყანაში. ევროპასთან ინტეგრაცია მართო სახელმწიფო სტრუქტურების დონეზე არ ხდება, ის ჩვენი, ყველას ამოცანა უნდა იყოს. ევროპული პოლიტიკური კულტურის დამკვიდრება კი ევროპულ ოჯახში ინტეგრაციის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი წინაპირობაა.

ინგა შიოლაშვილი

წინასაარჩევნო შეხვედრები დედოფლისწყაროში სალომე ზურაბიშვილი: „მე ვიქნები სიმართლის მთქმელი პრეზიდენტი“...

8 ოქტომბერს დედოფლისწყაროელ მოსახლეობასთან წინასაარჩევნო შეხვედრა გამართა დამოუკიდებელმა პრეზიდენტობის კანდიდატმა სალომე ზურაბიშვილმა. მან აღნიშნა, რომ უბატონო ქიზიყი მისთვის თავისუფლებისა და პრინციპულობის მაგალითია. „იმედი მაქვს, რომ თქვენ გააკეთებთ თავისუფალ არჩევანს და ეს არ იქნება ვინმეს ნაკარნახევი“-მამართა სალომე ზურაბიშვილმა დედოფლისწყაროელ ელექტორატს და დღევანდელ, მისთვის მიუღებელ წინასაარჩევნო გარემოზეც ისაუბრა, სადაც სიძულვილის ენა ჩვეულებრივი მოვლენაა. მან აგრეთვე აღნიშნა, რომ მისი წინასაარჩევნო კამპანია არ არის ავებული ტყუილ დაპირებებზე, მხოლოდ მომგებიან პიარკამპანიაზე, ამიტომ ის არ აპირებს ხმამაღალი დაპირებებით „გააბრუოს“ ამომრჩეველი.

ფასეულობების, რისი წყურვილიც არის დღეს მსოფლიოში“. ზურაბიშვილმა აღნიშნა, რომ საქართველოს ქიზიყისთვის დამახასიათებელი თავისუფლების-მოყვარე და ობიექტური პრეზიდენტი ეყოლება. პრეზიდენტობის კანდიდატმა თავის გამოსვლაში ასევე ყურადღება გაამახვილა მედიაციის სფეროს განვითარებაზე და განაცხადა, რომ საქართველოში უნდა აშენდეს ონკოცენტრი,

ში წასულ საქართველოს მოქალაქეებზეც ისაუბრა და აღნიშნა, რომ გაპრეზიდენტების შემთხვევაში მათ ღირსეულ დაბრუნებაზე იზრუნებს.

„საქართველო კუნძულია სწორედ იმ ფასეულობების, რომელიც იკარგება ევროპაშიც და მთელ მსოფლიოშიც. ამიტომ ვართ ჩვენ ასე სანატურესო ტურისტებისთვის.

დაიხ, ჩვენ უნდა ვიყოთ ქვეყანა, ცოტა უცნაური სხვებისთვის-თანამედროვეობის გამორჩეული მაგალითი წარსულის ფასეულობებით. ეს ჩვენ უნდა ვაჩვენოთ ყველას. ამას სერიოზული მუშაობა სჭირდება“.

დედოფლისწყაროში გამართულ შეხვედრას საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრი, დავით სერგუევო და საპარლამენტო უმრავლესობის წევრი ირაკლი შიოლაშვილი დაესწრნენ.

პრეზიდენტობის კანდიდატმა „ქართული ოცნების“ სხვა წარმომადგენლებთან ერთად შიარქის ველზე, ე.წ. დიდნაურის ნაქალაქის დაათვალიერა, სადაც მასშტაბური არქეოლოგიური სამუშაოები მიმდინარეობს.

„მე ვიქნები სიმართლის მხარეც. მე ვიქნები სიმართლის მთქმელი პრეზიდენტი. მე ვიქნები დამოკიდებული არა რომელიმე პარტიაზე, არამედ თანამშრომლობაზე. მე რეალისტი ვარ და მინდა, რომ საქმე გაკეთდეს.

საქართველო არის კუნძული არა მხოლოდ სტაბილურობის, არამედ იმ

რათა საქართველოს მოქალაქეებმა შეძლონ ადგილზე მკურნალობა. სალომე ზურაბიშვილმა განაცხადა, რომ ის იქნება პრეზიდენტი, რომელიც ხალხსა და ხელისუფლებას შორის მედიატორის ფუნქციას შეასრულებს. „თუ თქვენი ნდობით აღჭურვილი ვიქნები, მე მივიტან თქვენს ხმას ხელილ-სუფლებამდე, მნიშვნელობა არ აქვს, ეს იქნება მთავრობის მოსაწონი თუ არა. მე არ ვიქნები სასახლეში, მე ვიქნები ხალხთან და ყველაფერს გავაკეთებ იმისთვის, რომ გავიტანო ქვეყნის იდენტობა და მისი კულტურა საზღვარგარეთ“. ზურაბიშვილმა ემიგრაცია-

ბრიგოლ ვაშაძე: „ელიას მაღლით აღმოგვიფხვრას სიღარიბე, სიღუფსჭირე, გაჭირვება“

გაერთიანებული ოპოზიციის კანდიდატის გრიგოლ ვაშაძის საარჩევნო კამპანია დედოფლისწყაროში მისი მონაწილეობის გარეშე მიმდინარეობს. ვაშაძე დედოფლისწყაროს 2 აგვისტოს, ელიაობის დღესასწაულთან დაკავშირებით ეწვია, თუმცა რაიმე ფართომასშტაბიანი შეხვედრები არც მაშინ გამართულა,

საუბრისას ხელისუფლების ცვლილების აუცილებლობაზე გააზმავილეს ყურადღება და მოსახლეობას მხარდაჭერისკენ მოუწოდეს.

ამას გარდა, ნაციონალური მოძრაობის დედოფლისწყაროს რაიონული ორგანიზაციის წევრები წინასაარჩევნო კამპანიის ფარგლებში მუნიციპალიტეტის სოფლებში კარდაკარის პროგრამას აგრძელებენ, რომლის ფარგლებშიც გრიგოლ ვაშაძის საარჩევნო სააგიტაციო მასალას ამომრჩეველებს ურიგებენ.

გრიგოლ ვაშაძე და ოპოზიციური გაერთიანების სხვა ლიდერები დედოფლისწყაროში ელიას მთაზე აგვისტოში იმყოფებოდნენ. „წმინდა ელია თიზბიტელის დღესასწაულს ვულოცავ ყველა მართლმადიდებელს, ქიზიყს, დედოფლისწყაროს და მთლიანად საქართველოს. ამის მაღლი შეგვნიოს და ამის მაღლით აღმოგვიფხვრას სიღარიბე, სიღუფსჭირე, გაჭირვება და ემიგრაცია საქართველოდან,“ - განაცხადა გრიგოლ ვაშაძემ.

არც მას შემდეგ. მის ნაცვლად კანდიდატის სამოქმედო გეგმასა და საარჩევნო პროგრამაზე მისი თანაგუნდელები ზრუნავენ. 5 ოქტომბერს დედოფლისწყაროს სოფლებში წინასაარჩევნო შეხვედრები გამართეს ლევან ვარშალომიძემ და მურმან დუმბაძემ. ისინი ძირითადად საზღვრისპირა სოფლების ამომრჩეველებს შეხვდნენ, სადაც აჭარელი ეკომიგრანტები არიან ჩასახლებულნი. სამთაყაროსა და ფიროსმანში მათ ამომრჩეველთან

შალვა ნათელაშვილი: „მადლოვა ვაშა-ფხაველას, რომელმაც ამ რეგიონში მთიელაზი ჩამოსასხლა“

„ლეიბორისტული პარტიის“ პრეზიდენტობის კანდიდატი შალვა ნათელაშვილი დედოფლისწყაროელებს ელიას მთაზე შეხვდა, ილია თიზბიტელის სახელობის ტაძარი მოილოცა და ადგილობრივებთან ისაუბრა.

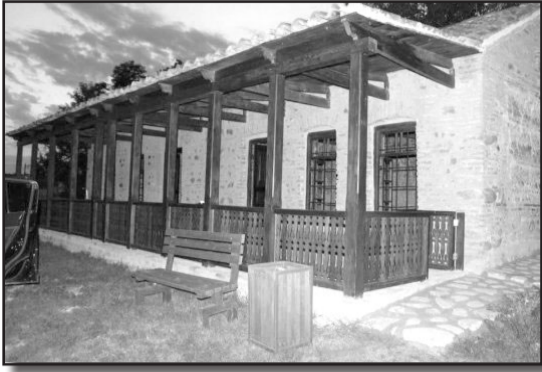
„კარგი ამინდი იყო, შევთხოვთ წმინდა ელიას კარგი ამინდი საქართველოს თავზე. უღრუბლო ცა და ნათელი გზა ქართველი ხალხისთვის. მეექვსე საუკუნეში აშენდა დედოფლისწყაროში ეს ეკლესია და უდიდესი კულტურული საგანძურია ჩვენი ერისთვის. ამას გარდა, ჩვენი ვალია, კიდევ ერთხელ ვუთხრათ მადლოვა ვაშა-ფხაველას, რომელმაც დიდი საქმე გააკეთა და მეცხრამეტე საუკუნეში ჩამოსასხლა ამ რეგიონში მთიელები, რომლებიც ქედების ზონაში დააფუძნა,“ - აღნიშნა შალვა ნათელაშვილმა.

მირზანში ნიკალას ბიძაშვილების სახლი აღადგინეს

მსოფლიო ბანკის დაფინანსებით, დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის სოფელ მირზანში, ნიკო ფიროსმანის სახლზე მუზეუმის ეზოში მდებარე ფიროსმანაშვილების ბიძაშვილების საცხოვრებელი სახლი მთლიანად აღადგინდა. როგორც კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოში აცხადებენ, სრულად შენარჩუნებულია მისი პირველადი სახე.

ასოციაცია „ელკანას“ მიერ გამოცხადებულ საგრანტო კონკურსში, მსოფლიო ბანკის დაფინანსებით, კახეთში მოქმედი არასამთავრო ორგანიზაცია „ვეჯინი“-ს და საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს მიერ მომზადდა ერთობლივი განაცხადი ნიკო ფიროსმანაშვილის სახელმწიფო მუზეუმის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებისთვის, რომელიც გულისხმობდა მუზეუმის ტერიტორიაზე სოფელ მირზანში, ფიროსმანის ნათესავების (ბიძაშვილების) სახლის რეაბილიტაციას. 2016 წელს შენობას ჩაუტარდა მხოლოდ კონსტრუქციული გამარეგების სამუშაოები, განუცხადა გაზეთ „შირასს“ მემკვიდრეობის სააგენტოს სამუზეუმო გართიანებისა და მუზეუმ-ნაკრძალების განყოფილების უფროსმა, ირმა დოლიძემ.

ემირი დაფინანსებს, ხოლო 16 000 ლარს მემკვიდრეობის სააგენტო.

ამას გარდა, ეზოში შესასვლელ კართან კიდევ ერთი პროექტის განხორციელება იგეგმება. ახალი პროექტი ირმა დოლიძის ორგანიზებულია. პროექტმა ევროკავშირის მიერ გამოცხადებულ კონკურსში უკვე გაიმარჯვა. ამ შემთხვევაში 144 000 ლარს ევროკა-

და საპროფარემოები ვიზიტორებისთვის. შენობის გვერდით მოწყობილი იქნება ტურნიკეტების ნაკვეთიები ვიზიტორთა გასაჯარებლად და ტერიტორიაზე შესასვლელი ჭიშკარი ავტოტრანსპორტისთვის. ამ სერვისებს დღეს არ

გააჩნია სპეციალურად განკუთვნილი სივრცე და მიმოფანტულია საშუალო კომპლექსში შემავალ სხვადასხვა შენობებში, რაც მოუხერხებელი და რთულად საორიენტაციო და მთავალიერებელისთვის, — ამბობს დოლიძე.

ევროკავშირის მიერ მხარდაჭერილი HEKS/EPER-ის პროექტის, „მოქალაქეთა ჩართულობა ეკონომიკური განვითარებისთვის“ საგრანტო განაცხადების ორ ეტაპიანი განხილვისა და ტექნიკური შეფასების შედეგად, დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში, პირველი საგრანტო კონკურსის 32 გამარჯვებული გამოვლინდა და შესაბამის საგრანტო ხელშეკრულებებს ხელი მოეწერა. საგრანტო კონკურსის ფარგლებში სულ 70 განაცხადი შევიდა კერძო თუ იურიდიული პირების მხრიდან.

გამარჯვებული პროექტებიდან ტურიზმის განვითარებაზე გაიცა — 7 გრანტი; სოფლის მეურნეობის განვითარებაზე — 5; სოციალური და საგანმანათლებლო სფეროს განვითარებაზე — 6 გრანტი; კულტურული სფეროს განვითარებაზე — 1, ხოლო დივერსიფიკაციის ბიზნესის განვითარებაზე — 13 გრანტი.

ევროკავშირის თანადგომით ENPARD-ის II ფაზის ფარგლებში მიმდინარე პროექტს „მოქალაქეთა ჩართულობა ეკონომიკური განვითარებისთვის (PROCEED)“ ახორციელებს HEKS/EPER საქართველო ბიოლოგიურ მეურნეობათა ასოციაცია „ელკანასთან“ თანამშრომლობით. პროექტის მიზანია სიღარიბის შემცირება და ეკონომიკური ზრდის სტიმულირება დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში.

ილია მარტყოფილი

საქართველო ფრანკურების წიგნის ბაზრობაზე

ფრანკურები საქართველოში მოიცავს ქართულმა ლიტერატურამ, ქართულმა წიგნმა, ქართულმა კულტურამ. 9 თქმობის ოფიციალურად გაიხსნა ფრანკურების წიგნის ბაზრობაზე საქართველოს - საპატიო სტუმარი ქვეყნის - პავლიონი. საქართველო მსოფლიოს ქართულ პროგრამას წარუდგენს კონკრეტულად - Georgia Made by Characters (ანბნით მოთხრობილი საქართველო), რომელიც, ერთი მხრივ, უნიკალურ ქართულ ანბანსა და უნიკალურ დამწერლობას, მეორე მხრივ კი, ქართულ ხასიათსა და პერსონაჟებს იფიქსირებს. ქართული ლიტერატურის ისტორიას, ქართული ანბანის, 33 ასოს შესახებ ფრანკურებში შეკრებილი აუდიო-ვიდეო წიგნის მწერალმა აკა მორჩილაძემ 10 ნაწილად უშაბრა:

„არსებობს დაფინანსებული კულტურები, ასევე კულტურები, რომლებიც მკვდარია, მაგრამ ცხოვრობენ უნივერსიტეტებში, მეცნიერების მონადირეობით. არსებობს დიდი კულტურები, რომლებიც აღარც, სჭირდება ვინმეს, როდესაც ძალიან მაღალი სტანდარტი აქვთ და მათთან მიუწვდომლობის ამკარა სურათი უხერხულბაში ქმნის. მრავალ ასეთ სიკვდილ-სიცოცხლესა და სიილე-სირთულეში არსებობენ ძველი, დღევანდელი სამყაროსთვის ამ სრულიად უცნობი, ამ ერთეულ მოყვარეთათვის ნაცნობი კულტურები, რომლებიც არ მომკვდარიან და, რაღაც მაღალი საიერების ნყალობით, მოვიდნენ 21-ე საუკუნეში. ბედნიერებაა, რომ სწორედ ასეთ კულტურას წარმოადგენს და ამაზე ორი სიტყვის თქმა შეგიძლია... ეგვიპტის რაღაც ძირითადი უცნობი კულტურა ვინმესთვის არაფერს ნიშნავს, მაგრამ ქართველებს ასეთი სიტყვა გვაქვს „რაღაცას“ ვეძახით ბევრ რამეს და ეს მართვ „რაღაც“ არ არის ჩვენთვის, არამედ სიცოცხლესაც ნიშნავს. აი, ასეთ სრულიად უცნობ, უმეტესად პოლიტიკურად გაგებულ საქართველოს ისტორიაში ყოფილა უარძეხი პერიოდები, საუკუნოვანი დროები, როცა ამ ქვეყნის არსებობა არარსებობას სწორედ მისი კულტურა განსაზღვრავდა. ჩემი, როგორც ქართველის ქუთი, ძალიან ვიჭობი, უცნაური, ჰუმანიტური, მრავალფეროვანი დამახინჯებული, მაგრამ კულტურა გვაქვს, ამას ვეძახით ჩვენ ქართული კულტურა. ასეთი ისტორიაა საერო თოდ. ძველი, სისხლით და სიმძიმით საყვ. თავის შენახვის და გადარჩენის ამზავია ჩვენი ამზავი საერთოდ. ამ ამბის სიკეთე, სხვა არამატერიალურ რაღაცებთან ერთად, იყო სწორედ ჩვენი კულტურა. მოკლედ რომ ვთქვა,

დრამით რომ არ დავგალით, (არ არის აქ ამის ადგილი), დღეს აქ არის ქართული ლიტერატურა, რომელიც, როგორც იცით, ძალიან ძველია, მრავალი საუკუნის. ჩვენ ვამბობთ - 1500 წლის, ვიღაც მესწერებები ამბობენ, 2000-ის, 2500-ის... ჩვენ ამ საუკუნეებში ასე ვოპირებთ, მაგრამ რაც არ უნდა იყოს, ეს საუკუნეები არ არის პატარა დრო იმისთვის, რომ იმხველო რა არის ლიტერატურა და რა არა. როგორც ყველა ლიტერატურა, ქართული ლიტერატურაც ადამიანების გარშემო ტრიალებს. აი, ის ჩვენი პირველი მოთხრობა, რომელიც მესუთე საუკუნის ამბავია აღწერილი, (ჩვენ უფრო გვიანდელი ხელნაწერიც გვაქვს) ძალიან გასაგები და სამსჯელო იქნებოდა სამყაროში მამნიაც და ახლაც, სკოლაში ისწავლება ჩვენთან, იმ ნიით, რომლითაც დაწერილია მესუთე საუკუნეში. ეს არის მოთხრობა ქალზე და ქაცზე, ოჯახზე, ერთგულებზე, პოლიტიკაზე, ღმერთზე, რწმენაზე, პატიოსნებაზე, ათას რამეზე. ეს ყველაფერი ისეა აღწერილი, რომ იოლად მიხვდები, ადამიანის გულში და სულში ეს თხუთმეტი საუკუნე არაფერი დიდად არ შეცვლილა. თქვენ იცით, რომ ჩვენი კულტურის მეორე ნაწილი არის ანბანი, რომელზეც ჩვენ ძალიან ბევრს ვლაპარაკობთ, ამით ვწერდით წიგნებს ქართველები. ფუფუნებაა, ასეთი რაღაც რომ გვაქვს ადამიანს. თქვენ უყურებთ გაცილებელი და ჩვენ ვკითხულობთ. ამის ჩვენ შევსებას იოლად ვკითხულობთ, ეს უპირატესობა გვაქვს დამალული. საუკუნეების მანძილზე ჩვენ ძალიან ბევრს ვთარგმნიდით, განსაკუთრებით ადამიანთა ენებიდან, სანამ შეგვეძლო, სანამ შევიძლება იყო. ჩვენ არ ვთარგმნიდა არავინ. ჩვენ ვკითხულობდით ყველაფერს და თქვენ - არაფერს ჩვენსას. წარმოადგინეთ ესეც რამდენ უპირატესობაა.

ჩვენ ვერთ პროზას, ისტორიასაც ვერთ, მაგრამ, უნდა გითხრათ, რომ საქართველო არის პოეზიის ქვეყანა. აქ პროზაიკოსი რომ გამოიყვანეს, ვარ უხერხულ მდგომარეობაში. მე არ ვარ პირველი კატეგორიის ადამიანი ამ ხელობაში, რასაც მწერლობა ჰქვია. ჩვენი ქვეყანა არის პოეზიის. ხუმრობაა ძველ წიგნებში დარჩენილი, რომ რომანის წერას უნდა დრო, მაგია, ქალაქი... ამ დროს იმია, უზედურებაა და ლექსი იწერება მუსხზე დადებულ ქალაქში, უცბად. აი, ეს შეგინახეთ. უნდა გითხრათ, რომ ჩვენი ამ ისტორიულ ქრონიკებსაც ლექსად წერდნენ. რომანებსაც წერდნენ ლექსად, სახელმწიფო ქალაქები

გვაქვს ჩვენ ლექსად დაწერილი. ხეებზე, ცხვირსახიცებზე, სასმისებზე, მერხებზე, ეს არის უცნაური ტრადიცია, რომელიც ახლა რომ გითხრათ, მეტ პროზას მოითხოვს, ვიდრე პროზის წერა, პროზა ისეთია - დაჯეტი და ცოტა მოკლე ადამიანის საქმეა. ხუ, სტანდარტი ასეთია, პოეზია მაღალია. პოეზიით ცხოვრება ვიცით რაღაც - კიდევ უფრო მაღალია. სულ ბოლო დრომდე პოეტი ისეთი ფიგურა იყო საქართველოში, რომელიც ადამიანს საკუთარი არსებობის სხარულსა და განუმეორებლობაში არწმუნებდა. არწმუნებდა იმაში, რომ მისი ფიქრი მართალი, სწორი ფიქრია და ხელოვნება დიდი რამეა. შენ იციდი, რომ თვითონ არ შეგიძლია და არსებობს ადამიანი, რომელიც შენს ნაცვლად შენს ფიქრებს გამოხატავს. გადმოსცემს, გამოიცინებს, და ამას მეტი სისრულით და ოსტატობით აკეთებს. პოეტი ისეთი ვინმე იყო ქვეყანაში, რომ 20 საუკუნოვანი ლამის აბსოლუტური მონარქიის ტრადიცია აქვს ამ ქვეყანას და გვაყვს ბევრი მევე, რომელითა საუკეთესო მიღწევაც არის მათი პოეზია.

საქართველოს გაცნობა, რა თქმა უნდა, შეიძლება იქ მოგზაურობით, მაგრამ მინც ჯობს ქართულმა ლიტერატურამ მოგასახელოთ თავისი ძველი და უცვლელი სატექნიკო, იმის თაობაზე, რომ სიყვარული, მეგობრობა, სირთულეები, სიკვდილი და სიცოცხლე, ომი და მშვიდობა, ოუმორი და ტრაგედია ისევე არის ჩვენი ცხოვრების ნაწილი, როგორც თქვენი და ამაზე ლაპარაკი და თხრობა ისე შეგიძლია, როგორც ბევრს არავის დედამინის ზურგზე. ამის მრავალსაუკუნოვანი, სამყაროსთვის უცნობი ტრადიცია გვაქვს. ჩვენი ლიტერატურა ჩვენი აღსარებაცაა, ჩვენი ოცნებაცაა და ა.შ.

ახლა ასე ლამაზად და არა ყველაფერი. რადგან აქ ვართ დღეს, უნდა გითხრათ, რომ პოეტები და მწერლები ყოველთვის უპირატესი და საყვარელი გმირები იყვენ საქართველოში. ყოველთვის იყვენ, როგორც დღეს ამბობენ ხოლმე, ცნობადი სახეები. მაგრამ ამას მათთვის არც ყოფილი რუგები მოუტანია, და ამ ხელობას არასოდეს არ დაუცავს ძნელებდობისგან. როგორც სამოცდაათი ან ორასი წლის წინათ, დღესაც ქართველი მწერალი შეიძლება გადევნოს თავის ნაწერს. ან აქაც არამემორქმედებითი გამოსავალი ეძიოს, ან უცხოეთს შეაფაროს თავი, შეიძლება ზემოთიც მოხვედეს, შეიძლება ქუცეც ჩამოიფხავტოს, რომ საზოგადოების გულისწირობას მოერიდოს. აი, ამ დიდი ისტორიული, როგორ

გითხრათ, დამანერველი თუ აღმაშენებელი ქართველების მიუხედავად, მწერალი მინც რჩება საქართველოში გამორჩეულ ფიგურად, ეს ისეთი ადამიანია, რომელიც ყოველთვის იქ არის, სადაც ყველა არსადროს არ არის და ამავედროულად იქ არის, სადაც ყველა ყოველთვის მოიყრის თავს. ეს არის ჩვენი, ქართველი მწერლების აზრები.

პავლიონის გახსნის ცერემონიალის ერთ-ერთი მთავარი სიტყვა ერი გერმანულენოვან, ნარმოშობით ქართველ ავტორს ნინო ხარატივილს. სწრაფა ვერობისკენ, საზღვრების რღვევა, მცოცავი ოკუპაცია - მისი სიტყვა კარგად აღწერს თანამედროვე ქართულ ყოფას, ლიტერატურის მნიშვნელობას, რომელიც სწორად იმ პოლიტიკურ თუ სოციალურ რეალობაშია გადაჯაჭვული, რომელშიც გვერებს ცხოვრება:

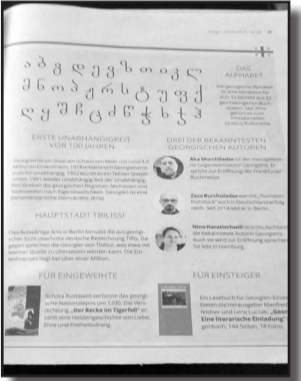
„მე გერმანულად ვწერ, იმიტომ, რომ მიყვარს ეს ენა და მჯერა, რომ ქართული ამბების მოყვლა გერმანულად უფრო ზუსტად შეიძლება. ამას ვაკეთებ იმიტომ, რომ მე მომიცეს საშუალება, შესწავლა ეს ენა და გაეხდი ამ კულტურის ნაწილი. ამ ყველაფერზე ლიტერატურამ ძალიან დიდი გავლენა იქონია. წიგნები, რომლებსაც მე ვკითხულობდი, არ იყო ჩემთვის უცხო. კითხვის დროს მე ვიყავი ამ კულტურის ნაწილი. კი, მე მჯერა, რომ ლიტერატურა არ არის საზღვრებში მოქცეული. ჩვენ სხვა ადამიანის ცხოვრება შეგვიძლია ვიგრძნობთ. ჩვენი შევიძლია, წიგნებში საკუთარი თავი თავიდან აღმოაჩინოთ. ადამიანის უნალი იყოს ემპათიური, ძალიან მნიშვნელოვანია. წიგნებს კი შეუძლიათ ამ ემპათიის გაღვივება ადამიანებში.

მე რომ წერა დავიწყე, ვიყავი ქართველი ავტორი, მერე გაეხდი გერმანულ-ქართული შესახებ ჰყეებოდა... საქართველო, უკანასკნელი 27 წლის განმავლობაში, ცდილობს ბრძოლით დაიბრუნოს თავისი იდენტობა, რომელიც მას ანტიკური ხანიდან მოსდებოდა და რომელსაც საუკუნეების მანძილზე ყველა დამპყრობლისგან იცავდა. მა-

გრამ საქართველოში ბევრს ავიწყდება, რომ ეს იდენტობა არ წარმოადგენს ვინორ ჩარჩოებში მყოფ უცვლელ ფორმას, ავიწყდებათ, რომ დრო და ვითარება იცვლება. რომ კულტურის სიმდიდრე იქიდან წარმოიშვა, რომ ის გამტარუნარიანი იყო, გადაელო და აეთვისებინა უცხო კულტურაც...

საქართველოს ძალიან ბევრი ისტორია აქვს მოსაყოლი. ეს ისტორიები ტრადიციულია, ალბათ, საშინე-

ლიც, ეს არის დაპყრობის ისტორიები, სიკვდილის ისტორიები, გადარჩენის ისტორიები, ომის და დაკარგვის ისტორიები, მწუხარების და უპერსპექტივობის ისტორია და ამათანავე, იმედისა და შესანიშნავი ადამიანების ისტორია. ამიტომ, მინდა, დავასრულო ჩემი სიტყვა ასეთი ისტორიით: საქართველო-რუსეთის ე.წ. საზღვარზე, ცხინვალის რეგიონში, რომელიც საქართველოს შემადგენელი ნაწილია, მაგრამ კონტროლდება რუსეთის მიერ, რუსული მავთულხრატები ყოველ კვირას ავიწროებს საქართველოს მიერ კონტროლირებულ ტერიტორიას, ცხოვრობს კაცი, რომელმაც ერთ დღეს გაიღვივდა საკუთარი სახლი და აღმოჩნდა ოკუპირებულ ტერიტორიაზე. აი, ამ ადამიანის ისტორიამ, რომელმაც უცებ გაიღვივდა მტრის ტერიტორიაზე, არ დატოვა სახლი, არ დატოვა შვილის საფლავი, ძალიან დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა ჩემზე. მე წარმოვიდგივენი ეს გლეხი, რომელმაც მიუხედავად იმისა, რომ იცოდა რომ ის ვერ მოიგებდა ამ ომს, მინც გადაწყვიტა ბრძოლა. მე წარმოვიდგივენი ადამიანი, რომელსაც წვიმამ და ქარმა დაატყო თავისი კვალი, რომელიც დგას რუსი ჯარისკაცის წინაშე და რომელიც ცდილობს, რომ მას აუხსნას, რატომ არ შეუძლია იმ მიწიდან ნასვლა, სადაც მისი შვილი დასაფლავებულია. ის ამას შევიძლია აკეთებს. ყოველთვის იმეორებს თავისი სატემელს. ის არ ალაურებს ამ საზღვარს. და ის აწეუნებს, რომ ეს საზღვარი სინამდვილეში სასაცილოა და ჯარისკაციც ერთ მშვენიერ დღეს ნებდება. შეიძლება ის ფიქრობს, რომ ჯანდაბას, დარჩეს ეს შემოლილი მოხუცი აქ, მაგრამ, ალბათ, იმასაც ვერ ხვდება, რომ ამავე დროს, მისმა ვეტომამტამ დაკარგა ძალი. მე არ ვიცი, მართალია თუ არა ჩემი წარმოდგენილი ამბავი... იმედი ჩემი, რომ აქ, ფრანკურებში, ძალიან ბევრი ამბები საქართველოდან გადალახვენ საზღვარს.“

პლასტიკის პარკები თუ პლანეტა დედამიწა?!

„ყველაფერი, რაც ეწინააღმდეგება ბუნებას, ეწინააღმდეგება გონებას და ყველაფერი, რაც ეწინააღმდეგება გონებას არის ასურული“

არავისთვის საიდუმლო არაა, რომ პლასტიკის პროდუქცია, დღესდღეობით, ყველგან გვხვდება. ჩვენ ყოველდღიურად ვიყენებთ მას სახლში, სკოლაში, ოფისებში, მოგზაურობის დროს. თანამედროვე საზოგადოება იმდენად დამოკიდებული გახდა პლასტიკის პროდუქტებზე, (ერთჯერადი ჩანთები, ბოთლები, პარკები) რომ გასაბოტრადაც კი გვეჩვენება პლასტიკისაგან თავისუფალი სამყარო.

მხოლოდ ერთი თაობის განმავლობაში იმდენად შეიცვალა დამოკიდებულება პლასტიკის მიმართ, რომ ამან გარემოსდაცვითი პრობლემები შექმნა: ნაგავსაყრდენები, მინისკვება დაბინძურება, ნარჩენები ოკეანეში და ა.შ. პლასტიკის პარკების მოხმარება გლობალური მასშტაბის პრობლემაა. არამარტო საქართველოში, მთელს მსოფლიოში ვაზრდობდა მისი დამზადებისთვის საჭირო შესაფუთი მასალის გამოყენება და შემდეგ რეალიზაცია. შეიძლება დაუფერებლად და ამავდროულად წარმოუდგენლადაც კი უღერს, მაგრამ მსოფლიოში დღევანდელი მონაცემებით წამის განმავლობაში ორ მილიონზე მეტი პოლიეთილენის პარკი იყრება. ამ ქმედების შედეგად არამარტო ეკოსისტემებს, არამედ ნიადაგსაც ექმნება საფრთხე, რადგან სრული 100 წელია საჭირო იმისთვის, რომ პოლიეთილენის ხრწნა დასრულდეს, ნიადაგი კი სრულფასოვნად განვითარდეს. ამის მიზეზი კი მისი ქიმიური შემადგენლობაა, რომელიც არ ექვემდებარება ბიოლოგიურ დეგრადაციას, ერთჯერადად მოხმარების შემდეგ უკვე ნარჩენად გადაიქცევა და დიდ ხანს აყენებს გარემოს. ისეთი „უწყინარი“ მეურნეობის დარგიც კი, როგორც მეთევზეობაა, ერთ-ერთ საბიზნესსაბუნების ნარმოადგენს წყალქვეშა სისტემებისთვის. თევზაობის შედეგად ხდება ბადების, საფანჯების, ტიფონების წყალში დატოვება, რასაც შუქიანი ზღვის ბინადრების სიცოცხლე შეინარს. ზემოთ ხსენებულ საშუალებებს, ზღვის მარჯვენის დახრწობაც კი შეუძლია. **National Geographic**-ის თანახმად, ყოველწლიურად ოკეანეში ასიათასობით თევზაჭირი დარჩენილი „შირაქის“ მკითხველს დაგებად კითხვა, რის არის პლასტიკისა და ოქსიდეგრადირებული პარკები

და რით უნდა ჩავანაცვლოთ ისინი გარემოს უსაფრთხოებისთვის?

ჩვეულებრივი დასაფასოებელი პაკეტი პირველად ამერიკის შეერთებულ შტატებში 1957 წელს სენდვიჩების, პურის, ბოსტნეულისა და ხილის შესაფუთად შეიქმნა. 1966 წლისთვის ამერიკის შეერთებულ შტატებში ამგვარ პაკეტებში დაფასოებული იყო უფრო მეტი პროდუქტების დაახლოებით 30%. 1973 წლისთვის პაკეტების წარმოებამ დასავლეთ ევროპაში 11,5 მილიონი ცალი შეადგინა. 1982 წელს სავაჭრო ცენტრებში გაყიდვამ ჩნდება ხელსაყრილობა პროდუქტისა და რეალიზატორის მიხედვითაც.

ქიმიური რეგლამენტით დადგენილ მოთხოვნებს და აქვს შესაბამისობის დამადასტურებელი დოკუმენტი.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ინფორმაციით, საქართველოს მთავრობამ, ახალი გარემოსდაცვითი პოლიტიკის ფარგლებში, რომელიც მიზნად ისახავს გარემოს დაბინძურების შემცირებას და ახალი, ეკოლოგიურად სუფთა ინიციატივების ნახაზისგან, 2018 წლის 14 სექტემბერს მიიღო რეგულაცია, პლასტიკისა და ბიოდეგრადირებული პარკების რეგულირების წესის შესახებ (რაც ჩვენ ზემოთ უკვე ვახსენეთ), რომლის მიხედვითაც:

1. 2018 წლის 1 ოქტომბრიდან იკრძალება 15 მიკრონზე ნაკლები სისქის პლასტიკის პარკის წარმოება, იმპორტი და რეალიზაცია. ასევე იკრძალება ოქსიდეგრადირებადი პლასტიკის პარკების წარმოება, იმპორტი და რეალიზაცია. 2. 2019 წლის პირველი აპრილიდან კი აიკრძალება ნებისმიერი სისქის პლასტიკის პარკების წარმოება, იმპორტი და რეალიზაცია. დამზადებული იქნება ნებისმიერი სისქის მხოლოდ ბიოდეგრადირებული და კომპოსტირებადი პარკების წარმოება, იმპორტი და რეალიზაცია.

დადგენილების მიხედვით, პლასტიკის პარკზე დატანილი უნდა იყოს შემდეგი სავალდებულო ინფორმაცია:

ა) პლასტიკის პარკის მწარმოებელი; ბ) პლასტიკის პარკის სისქე; გ) პლასტიკის პარკის შემადგენლობა; ნარწერა „ბიოდეგრადირებული და კომპოსტირებადი პარკი“ პარკზე შეიძლება გაკეთდეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მისი შესაბამისობის შეფასება განხორციელებულია უფლებამოსილი შესაბამისობის შემფასებელი ორგანოს მიერ და პარკი შეესაბამება რეგლამენტის მოთხოვნებს. ინფორმაცია პარკზე უნდა შეიძლება დაემატოს, ხედვის ერთ არეალში, დაუშვებელი ინფორმაციის გადაფარვა სხვა ნარწერით ან ნახაზით. გარდა ამისა, პარკზე განთავსებული ინფორმაცია მომხმარებლისთვის უნდა იყოს ადვილად ნასაკითხი და გასაგები. ნიშანდებამ და აღწერილობამ შეცდომაში არ უნდა შეიყვანოს მომხმარებელი. დადგენილების მიხედვით, პარკზე შეიძლება დატანილი იქნეს სხვა სახის ინფორ-

მაცია, თუ იგი არ შეამცირებს სავალდებულოდ განსათავსებელი ინფორმაციის აღქმადობას. რეგულირების წესი შეეხება იმ პარკებს, რომლებიც საქართველოს ტერიტორიაზე პლასტიკის პარკების, ოქსიდეგრადირებული პლასტიკის პარკების, ბიოდეგრადირებული და კომპოსტირებადი პარკების წარმოებას, იმპორტს ან რეალიზაციას ეწევიან.

ევროკავშირი 2019 წლისთვის პლასტიკის პარკების 80%-ით შემცირებას მოითხოვს. ეს ნიშნავს, რომ ევროპის ყველა ქვეყანა განიხილავს პლასტიკის პროდუქტების შემცირების გზებს. საქართველოში ეს პროცესი, როგორც ვხედავთ, უკვე დაწყებულია და უკვე აქტიურად განიხილება მისი დადებითი და უარყოფითი მხარეები. ასევე დასახლებულია სანქციების ჩამონათვალაც, რომელსაც დააკისრებენ მწარმოებლებს აკრძალვის შემთხვევაში. ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის მიხედვით, ტექნიკური რეგლამენტის დარღვევის გამო მწარმომწარმებელი 500 ლარითა და შესაბამისი პროდუქტის კონფისკაციით დაჯარიმდება. განმეორების შემთხვევაში კი - 1000 ლარით, ამ შემთხვევაშიც, შესაბამისი პროდუქტის კონფისკაციით. დადგენილების მიხედვით, დარღვევების შემთხვევაში შესაბამისობის კონტროლი მოხდება შემდეგი კომპეტენციების მქონე სამინისტროების მიერ:

- 1. საქართველოს გარემოს

დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სახელმწიფო საექსპერტის დანერგვით - გარემოს ზედამხედველობის დეპარტამენტი - პარკებისას წარმოებისას;

- 2. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - პარკების იმპორტისას;
- 3. ადმინისტრაციული თვითმმართველობის ორგანო - პარკების რეალიზაციისას;

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ოფიციალური ფისის უკვე გვერდის ინფორმაციით, ახალი რეგულაციების ამოქმედების საკითხზე ბიზნესომ-

ბუდსმენისა და დისტრიბუტორთა ასოციაციაში განვერინებული კომპანიების წარმომადგენლებთან ერთად იმსჯელებს. შეხვედრაზე, გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრმა ლევან დავითაშვილმა აღნიშნა, რომ რეგულაციის მიზანი პლასტიკის პარკების მოხმარებით გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე გამოწვეული მავნე ზემოქმედების შემცირებაა: „ეს არის კომპლექსური კამპანია, კომპლექსური ღონისძიებებით. დოკუმენტის შემუშავების პროცესში, ჩვენ გვქონდა ინტენსიური კომუნიკაცია, როგორც მწარმოებლებთან, ასევე საცალო ქსელების წარმომადგენლებთან. ჩვენთვის ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ რეგულაციის მიღებით მაქსიმალურად ეფექტური შედეგი მივიღოთ“.

მიუხედავად იმისა, რომ ამ ცვლილებებს დადებით შედეგს მოუტანს ნამდვილად შეუძლია, ბიზნეს სექტორი შესაძლო პრობლემაზე მეტად საშუალება on.ge-სთან საუბრობს. მწარმოებლები, არ არიან მზად გადართვათ ღირებულება თუ ადაპტირებისთვის. პოლიეთილენის პარკები რომ ბიო პარკებით ჩანაცვლდეს, ამისთვის ისინი დროს და უკვე წარმოებულ პროდუქტის რეალიზაციის უფლებას ითხოვენ. მათი თქმით, თუ წამოს ვერ გაყიდვან, ახალსაც ვერაფერს შექმნიან.

დღესდღეობით, 5 ტრილიონზე მეტი პლასტიკის ნაჭერია გაბნეული ჩვენს ოკეანეებში. თანაც, მთელი მსოფლიოს პლასტიკის ნარჩენების 73% პლასტიკისგანაა: პლასტიკის ბოთლები, პარკები,

ბოთლის სახურავები, საკვების შეფუთვები, სასურსათო ჩანთები და პოლიტერინული კონტინერები. მთელს მსოფლიოში წუთში თითქმის მილიონი პლასტიკის ბოთლი იყიდება. ამის შედეგად კი 2015 წლისთვის 6.9 მილიარდი ტონა ნარჩენები წარმოიქმნა, აქედან დაახლოებით 9% რეციკლირებული იყო, 12% დაიშალა, ხოლო 79% კი ნაგავსაყრელებსა და გარემოში დაგროვდა. (National Geographic-ის მონაცემები). უახლოეს მომავალში, თუკი თვენი მალაზიაში შესვლისას ცელოფანის პარკი მოგვქმნის, არ გაოცდეთ. ის დამზადდება არა პოლიეთილენისგან, არამედ ბიოდეგრადირებული მასალიდან და ნაკლები საფრთხის შემცველი იქნება გარემოსთვის. ამის შემდეგ, ზემოთ მოყვანილი მონაცემების გაცნობისას, უფრო მარტივი იქნება კითხვაზე პასუხი: პლასტიკის პარკები თუ ჩვენ პლანეტა დედამიწა?

სუსუნა ყანავილი

კულტურული მემკვიდრეობის ევროპული დღეები მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლში

29 სექტემბერს მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლში ჩატარდა კულტურული მემკვიდრეობის ევროპული დღეებისადმი მიძღვნილი ღონისძიებები: 1. ინტელექტუალური კონკურსი (პედაგოგი თამარ აბულაძე) 2. ესეების და ჩანახატების კონკურსი (პედაგოგი ნინო სიფრაშვილი) 3. კონფერენცია თემაზე „ქართულ-ევროპული კულტურული მემკვიდრეობა“ 4. ტრადიციული ხელსაქმის წრის მოსწავლეთა ნამუშევრების გამოფენა „ქსოვამი გაცოცხლებული ხელოვნება“ (პედაგოგები ლიკა ნატროშვილი, ნანა ახალაშვილი)

ღონისძიება გახსნა მოსწავლე ახალგაზრდობის სახლის დირექტორმა თამარ ლაპიაშვილმა. იგი მიესალმა სტუმრებს და მოკლედ

ისაუბრა ქართულ-ევროპულ ურთიერთობებზე. აღნიშნა, რომ საქართველო უძველესი კულტურის ქვეყანაა და ოდითგანვე ჰქონდა კავშირი ევროპის ქვეყნებთან, ეცნობოდა სხვა ქვეყნების კულტურას და აცნობდა საკუთარ ტრადიციებს ეს კარგია და აუცილებელიც, მაგრამ ეს არ უნდა მოხდეს საკუთარი ტრადიციების უარყოფის ხარჯზე, ვისწავლოთ და სხვებსაც ვასწავლოთ, მაგრამ ქართველები დავრჩეთ ქართველებად, გავუფრთხილებთ ყველაფერს ქართულს. ქალბატონმა ნანული ნატროშვილმა ისაუბრა ევროპული, კერძოდ, ესპანური კულტურის და ადათების შესახებ, ქართულთან მათ მსგავსებასა და განსხვავებაზე. ინტელექტუალურ კონკურსში

მონაწილეობდნენ: №1, №2, სამრეკლოს, წმ.ვახტანგ გორგასალის სახელობის და ხორნაბუჯის საჯარო სკოლის მოსწავლეები. კითხვები უხებოდა ქართველი და ევროპული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებს. I ადგილი დაიკავს თამარ მერაბიშვილი, II ადგილი ნილად ხვდათ საპატრიარქოს სკოლის მოსწავლეებს ლიკა ტოკოლიშვილს და თინათინ ნიკოლაიშვილს, მესამე ადგილი კი მიიღო საპატრიარქოს სკოლის მოსწავლემ გიორგი ნატროშვილმა. გამარჯვებულებს გადაეცათ სიგელები, დანარჩენ მონაწილეებს კი მადლობის ფურცლები. წარმოდგენილი იყო ესეები და ჩანახატები- გზა ევროპისკენ, ფიქრები ევროპაზე და ა.შ.

სიგელებით დაჯილდოვდნენ საუკეთესო ესეების ავტორები: თინათინ სკოლის მოსწავლე სალომე თარაშვილი, დედოფლისწყაროს №2 სკოლის მოსწავლე მარიამ სეხნიაშვილი, სამრეკლოს სკოლის მოსწავლე თინათინ აჩელაშვილი, წმ.მეფე გორგასალის სახ. სკოლის მოსწავლეები ლიკა ტოკოლიშვილი და თინათინ ნიკოლაიშვილი. მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლის პედაგოგმა ნინო მესრიშვილმა წარმოადგინა თემა ევროპული კულტურის გავლენის შესახებ „ევროპული მოგზაურობები და მეცნიერები „ქიზიში“ კონფერენცია განსაკუთრებით გააღამაზეს მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლის ყოფილმა მოსწავლეებმა, უკვე წარმატე-

ბუღმა სტუდენტებმა რომლებიც სწავლობენ და მოგზაურობენ ევროპაში, ეწევიან ქართული კულტურის პოპულარიზაციას და ეცნობიან ევროპულს. მათ გამოეცვიზავნეს წერილები „ევროპული შთაბეჭდილებები“. ამისათვის მადლობა ზურა ალხანბეილს, ქეთი ჩაფიაშვილს ვაჟიკო ყოჩიაშვილს და შემდგომი ნარმატებები მათ. მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლის პედაგოგებმა გააცნეს ევროპული მოგზაურობის შესედელები საქართველოზე. ტრადიციული წრის პედაგოგებმა ისაუბრეს ბავშვთა ნამუშევრებზე, ფერებისა თუ სახეების შესახებ. ღონისძიებები იყო საინტერესო და ნაყოფიერი მოსწავლეთა ცნობიერების ამაღლების კუთხით.

სიკათე გადაშენებია...

სწორედ ის საზოგადოებაა ჯანსაღი, რომლისთვისაც პრიორიტეტულია არა მარტო საკუთარი თავი, არამედ სხვაც. თითოეულმა ადამიანმა უნდა გავითავისოს, რომ საკუთარი ბედნიერებისთვის საჭიროა გარემომყოფებიც ბედნიერები იყვნენ. როგორც დიდი ილია გვეუბნება, „ყოველდღესა შენს თავს ჰკითხო, აბა, მე დღეს ვის რა ვარგე“, და თუ ამ პრინციპით ვიცხოვრებთ, ყველას უფლება დაცული იქნება. დარწმუნებული ვარ, რომ თითოეული ჩვენთაგანის ცხოვრებაში იყვნენ ისეთი ადამიანები, რომელთა ზრუნვამ და მხარდაჭერამ გვიხსნა ოდეს-ღაც განსაცდელისგან, რომელთაც არავინ არ უწოდებს გმირებს, ისინი არ შეყავთ გინგის წიგნში ჩადენილი სიკეთისთვის, მაგრამ სწორედ მათი დროზე გამოწვდილი ხელი და გული, ზრუნვა და მხარდაჭერა, თანადგომა და სიყვარული, ზოგჯერ დროულად ნათქვამი სულ ერთი სიტყვაა არის ის, რითაც ერთმანეთი გადაგვიჩენია, რის გამოც დღის ცხოვრება...

6 ოქტომბერს დედოფლისწყაროში (N1 ბაგა-ბაღის მიმდებარე ტერიტორიაზე) დაარსდა საქველმოქმედო საზოგადოება „ჩირადანი“, სადაც მოეწყო სკოლებისა და ბაგა-ბაღების, მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლის მოსწავლეთა ნახატიების გამოფენა-გაყიდვა, შემოსული თანხები გადაეცა ავტორებს. ახლადგახსნილი ორგანიზაციის ფუძემდებელია ჩვენი თანამემამულე, დედოფლისწყაროს პირველი საჯარო სკოლის ყოფილი კურსდამთავრებული და ამჟამად სკოლის ღვაწლმოსილი პედაგოგის, მარინა ინასარიძის ვაჟი, გერმანიაში მცხოვრები ლევან ჯანაშვილი, რომლის მიერ არაერთგზის განეულ ქველმოქმედებებზე ჩვენ ინფორმაციას ყოველთვის ვანვიძიებთ მკითხველს, მაგრამ, ახლა გადავწყვიტეთ, ვრცლად, უფრო ახლოს გაგაცნოთ ლევანი და მისი ახალი პროექტის სამომავლო გეგმები.

მინი ლოსი: დაიბადე 1982 წლის 21 აგვისტოს, ქ. ნითელწყაროში. 1988 — 1999 წლებში ვსწავლობდი და დავამთავრე დედოფლისწყაროს პირველი საშუალო სკოლა. 2003 წელს დავამთავრე საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, შემდეგ მანქანათმშენებლობის ინსტიტუტი — სამედიცინო და პრეციზიული მიკროინარაღების კონსტრუირებისა და წარმოების სპეციალობით, 2004 — 2013 წელს კლავსტრალის ტექნიკური უნივერსიტეტი, მანქანათმშენებლობის ინსტიტუტი, სპეციალიზაციით მექანტრონიკა. ვარ დიპლომირებული ინჟინერი. 2009 — 2012 წლებში ვმუშაობდი დამხმარე მეცნიერ-თანამშრომლად კლავსტრალის ტექნიკურ უნივერსიტეტში, ტრიბოლოგიისა და ენერგოგარდამქმნელი

მანქანების ინსტიტუტში. 2013 — 2014 წელს ვიყავ მეცნიერ-თანამშრომელი კლავსტრალის ტექნიკურ უნივერსიტეტში, მანქანათმშენებლობის ინსტიტუტში. 2014 — 2015 წელს გავხდი ინჟინერი ფირმა „Bertrand“-ში. (ელექტრომანქანების სატესტო დანადგარების შექმნა). 2015-დან ვარ ინჟინერი ფირმა „სტრატეჯი“-ში. (მიგანვის ძრავების განვითარება სხვადასხვა მანქანების მწარმოებელი ფირმებისთვის). მყავს ორი შვილი- მარინა და შოთაოკო.

— თუ გახსოვთ, პირველად როდის დაინახეთ ქველმოქმედებაზე ჯერ ფიქრი, მერე მოქმედება...

— ქველმოქმედებაზე ფიქრს მშობლებმა მიმაჩვიეს, ბავშვობაში მახსოვს, შემას რომ ვჭრიდით, მამა მეუბნებოდა, ესეა ეს შეშა აიღე და ვისაც არ აქვს, იმას ნაუღო. ვიღებდი და მიმიქნდა.

— რას გრძობთ, როდესაც ადამიანებს ეხმარები...

— ჩემი მიზანია, ხელი შევუწყო ადამიანს, თვითონ დადგეს ფეხზე და შემდეგ, თვითონვე შეძლოს სხვისთვის დახმარების განხი. ასეთი ქმედება ერგება არა მარტო ცალკეულ ადამიანს, არამედ მთელ საზოგადოებას და სწორედ ეს მანიჭებს საიმოვნებას.

— რამდენი წელია გერმანიაში ცხოვრობთ, შეგცვალათ თუ არა ამ წლებმა და ქველმოქმედებას, როგორც ვიცით, აქ ენე-ვით ძირითადად, ეს, ალბათ, სამშობლოს სიყვარულის ის განცდაა, რომელსაც ვერა-ნაირი სიმორე და დრო ვერ აკლებს ვერა-ფერს, პირიქით, მგონია, რომ, რაც უფრო შორს ხარ ადამიანი შენი სამშობლოდან, მით მეტად გიყვარს, გენატრება და განიცდი, ასე?

— დაახლოებით 15 წელია, ვცხოვრობ გერმანიაში და, რა თქმა უნდა, შემიცვალა ამ წლებმა. მაგრამ, რაც დრო გადის და რაც უფრო შორს ხარ, სამშობლოს სიყვარული იმდენად მეტად იზრდება ჩემში. გარდა ამისა, აქაურ პრობლემებს უკეთ ვიცნობ და მაინტერესებს, ვიდრე სხვა რეგიონებისა და, რა თქმა უნდა, საქართველოს დახმარება უფრო ესაჭიროება, ვიდრე, მაგალითად, გერმანიას.

— როგორც თანამედროვე ახალგაზრდა, რა პარალელს გავაღებთ ჩვენს ახალგაზრდებსა და უცხოელ ახალგაზრდებს შორის. ხედავთ საერთოს? იქნებ მანდ უფრო ბევრს სწავლობენ და მეტს შრომობენ, რომ წარმატებულები გახდნენ? ანუ, რა აკლიათ ჩვენს ახალგაზრდობას, ან იქნებ პირიქით, მეტიც აქეთ და უბრალოდ, ქვეყნის ეკონომიკური პრობლების გამო ვერ ფასდებიან შესაბამისად? თქვენი აზრი მაგ გადმოსახედდებოდნ...

— გერმანიაში ახალგაზრდები ბევრად უფრო დამოუკიდებლები არიან, ვიდრე ქართველები. თვით ის ფაქტი, რომ ამ კითხვას მისვამთ, მიუთითებს დამოუკიდებლობასთან არსებულ პრობლემებზე. ახალგაზრდები კი არ უნდა ფასდებოდნენ სხვის მიერ, არამედ თვითონ უნდა ქმნიდნენ საკუთარ მომავალს. გერმანელი მოზარდი სკოლის დამთავრების შემდეგ ტოვებს მშობლიურ სახლს და ინყებს დამოუკიდებელ ცხოვრებას. მშობელი კი ვალდებულია, მაქსიმალურად კარგად მოამზადოს საკუთარი შვილი ამ გზისთვის. საქართველოში, ჩემი აზრით, არის დიდი პრობლემები აღზრდასთან დაკავშირებით, ამას ქვეყნის ეკონომიკურ პრობლებთან არანაირი კავშირი არ აქვს.

— რა არის თქვენთვის მთავარი აზრი, ბედნიერების გასაღები?

— ჰარმონია საკუთარ თავთან...

— მოგვიყვით თქვენი გერმანელი პარტნიორების და თქვენი საქველმოქმედო ორგანიზაციის მიზნების და სამომავლო გეგმების თაობაზე...

— ორგანიზაციის მიზანია, ხელი შევუწყო მოზარდების აღზრდას და განათლებას. განსაკუთრებული მნიშვნელობა მიენიჭება სხვადასხვა უნარ-ჩვევების განვითარებას, როგორცაა, მაგ.: შემოქმედებითობა, დამოუკიდებლობა, კომუნიკაბელურობა. ამისთვის ჩამოყალიბდება რამდენიმე სამუშაო ჯგუფი, რომლის წევრებიც დამოუკიდებლად დაამუშავენ ბენ ამოცანებს და ჩატარდება ჯგუფებს შორის შეჯიბრი, გამარჯვებული ჯგუფი დაჯილდოვდება. ასევე, დაგეგმილია სხვადასხვა ქვეყნებთან მოსწავლეების გაცვლით პროგრამებში მონაწილეობის მიღება. ეს პროექტი ნამოვიწყე ჩემს მეგობრებთან ერთად. ესენი არიან: ანა თორმაიერი, ირინა ფიროსმანაშვილი, ზაზა გაგინიძე, ირაკლი ბეჭვია და გიორგი (გოგიტი) ჯანაშვილი. განსაკუთრებული მადლობა მინდა გადავუხადო ქალბატონ ირინა ფიროსმანაშვილს.

წერილის მომზადებისას რედაქციაში შემოვიდა №1, №2 საჯარო სკოლების და №2 ბაგა-ბაღის მადლობის წერილები, სადაც მასწავლებლები, სპეცპედაგოგ-

ბი მშობლებთან და მოსწავლეებთან ერთად უდიდეს მადლიერებას გამოხატავენ ასეთი გულისხმიერი ახალგაზრდის-ლევან ჯანაშვილის მიმართ, რომელმაც არაერთგზის გახსნა მათ სკოლებში და საალმზრდელი დანესებულებებში არაერთი სახის ქველმოქმედება, ეს იქნებოდა რესურსოთახების აღჭურვა, შპმ მოსწავლეებისთვის საკანცელარო ნივთებით, ჩანთებით და სხვა საჭირო საგნებით დასაჩუქრება, მოსწავლეთა პრობლემებით დაინტერესება, შემდგომში დახმარების განხი მიზნით და სხვა.

დასასრულს, არ შემიძლია არ აღვნიშნო ჩემი შთაბეჭდილება 6 ოქტომბრის პრეზენტაციაზე. როდესაც მარინა მასწავლებელმა გამაცნო ლევანი და მითხრა, ეს არის ჩემი შვილი, მის სახეზე და თვალბეზირს განუზომელი სიკეთის სხივი იღვრებოდა, რომელიც ძალიან გადამდებია იყო და იქიდან პოზიტიური განწყობით დაბრუნებულს, თვალწინ მედგა იმ ბავშვების სახეები და ნახატიები, რომლებმაც ლევანის გაცნობის შემდეგ თემატიკა შეცვალეს და სევედიანის მერე, სიხარულის ამსახველი ნახატებით შეავსეს გამოფენა. სიკეთე ხომ სინამდვილეში გადამდები „სენია“, ასე რომ არ იყოს, ადამიანი ამდენ სტიქიას, ომს და ბოროტებას ვერ გაუძლებდა, ამიტომაც გვიმრავლოს ლევანისნაირი ახალგაზრდები და გადავვდებოდე მათგან სიკეთე და მოყვასის თანადგომა...

ელზა ხარაშვილი

ულოცავინ!
ნიკო განათლება!

გილოცავთ 92 წლისთავს და სვეტიცხოვლობის დღესასწაულს. გვიხარია, რომ მოესწართ ამ ასაკს, მაგრამ გვეწყინს, რომ კიდევ ერთი ნაბიჯი გადადგი სიბერისკენ. გისურვებთ ჯანმრთელობას, მხნეობას, გვინდა, რომ საუკუნოვანი იუბილევ მოგილოცოთ. გისურვებთ, რომ კიდევ ბევრჯერ გექიფოთ მეგობრებთან ერთად.

ელზა ხარაშვილი

იყიდება!

სოფელ ხორნაბუჯში, ფორე მოსულიშვილის ქუჩაზე, იყიდება სახლი ბელეტაზე, სადაც განთავსებულია ოთხი საცხოვრებელი ოთახი აივნით, სარდაფით. შენობა უზრუნველყოფილია წყლით, ელექტროენერგიით, ბუნებრივი აირით. ეზოში განთავსებულია კაპიტალური სათავსოები. ბაღში დგას ნაყოფისმომცემი ხეები. ფასი 10 000 დოლარი. დარეკეთ: 558 511951; 574999550;

იყიდება!

სამოთახიანი არასტანდარტული, კეთილმოწყობილი ბინა, ავტოფარეხით- 9 ძმის ქ. №1 ბეკოს თავზე მეორე სართული.
საკონტაქტო ტელეფონი: 599 53 06 16;

ზურაბ ბუჩაშვილ და თეო ყაზაროს!

გულწრფელად გვიხარია თქვენი პირველი შვილის, პატარა ქალბატონის - ანისის დაბადება. ვუსურვებთ მას, გაიზარდოს ჯანმრთელი და ბედნიერი. თქვენ კი - აკვანთა სიმრავლე და უფლის წყალობა არ მოგკლებოდეთ.

სიყვარულით, თქვენი „შირბაძეები“

შირბაძეა!

ქ. თბილისში, გურამიშვილის ქუჩა №9-ში („დომ ბიტამდე“), მე-8 სართულზე ქირავდება ერთოთახიანი სუფთა ბინა, ფასი 450 ლარი (შეიძლება ფასზე მოლაპარაკებაც). მსურველები დაგვიკავშირდით: 599 85 58 32

პეპანსია

ქ. დედოფლისწყაროში, სილამაზის ცენტრში, გვესაჭიროება სტილისტის, კოსმეტოლოგის, ვიზაჟის, ტატუაჟის, მასაჟის, პედიკურ-მანიკურის პროფესიონალი სპეციალისტები. სულ მალე გაიხსნება ცენტრი და ყველა ჩამოთვლილი მომსახურება პირველად იქნება განთავსებული ერთ სივრცეში. მსურველები დამიკავშირდით ნომერზე. 577 95 96 94

იყიდება!

იყიდება კორპუსის სამოთახიანი ბინა. მისამართი: რუსთაველის ქ №4, კორპუსი 31, მე-2 სართული, ბინა 9, სოკარის მოპირდაპირე მხარეს, ავტომალაზიის მალა. 555 23 26 80 ეკატერინე. ფასი შეთანხმებით.

ამინდი

ორშაბათი 15.10 დღე	სამშაბათი 16.10 დღე	ოთხშაბათი 17.10 დღე	ხუთშაბათი 18.10 დღე	პარასკევი 19.10 დღე	შაბათი 20.10 დღე	კვირა 21.10 დღე
ლაგვი	ლაგვი	ლაგვი	ლაგვი	ლაგვი	ლაგვი	ლაგვი
12°	10°	11°	8°	10°	8°	12°
10°	11°	8°	10°	8°	14°	11°
13°	11°	13°	11°	14°	11°	13°

გამომცემელი შპს „შირაპი“
დირექტორი ინგა შიოლაშვილი
რედაქტორი ნიკო ბარაშვილი-პოპოვაშვილი
წერილში მოყვანილ ფაქტებსა და ციფრებს პასუხს აძებს ავტორი.

სარედაქციო კოლეგია: ილია მარტყოფნიშვილი (ჟურნალისტი); ელზა ხარაშვილი (სტილისტ-მწერელი); ნათია გოსტაშვილი (ბუღალტერი); ნინო ჯანაშვილი (ოფის-მწერელი); მზინა ქაძაძე (დისტრიბუტორი); ზურაბ ბუნაშვილი (კომპიუტერული უზრუნველყოფა).
გაზეთი იცვით და დაკაბადონდა „შირაპის“ კომპიუტერულ ბაზაზე. ყოველკვირეული გამოცემა იბეჭდება შ.პ.ს. „სამშობლოს“ სტამბაში.

REDAQIIS MSAMRTIA:
ქალაქი დედოფლისწყარო, ფიროსმანის №18, ტელ. 0 356 22 55-49; 598 72-18-72 (დირექტორი) 591-97-73-26 (რედაქტორი)

რეგისტრირებულია დედოფლისწყაროს რაიონის სასამართლოს მიერ, №6014-468.